

Štvrtok 14. marca 2013

P7_TA(2013)0088

Plán postupu v energetike do roku 2050

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. marca 2013 o Pláne postupu v energetike do roku 2050 (2012/2103 (INI))

(2016/C 036/11)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Plán postupu v energetike do roku 2050 a sprievodné pracovné dokumenty (COM(2011)0885),
 - so zreteľom na smernicu 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 12. júna 2012 ⁽²⁾ o zapájaní sa do spolupráce s partnermi za našimi hranicami v oblasti energetickej politiky: strategický prístup k bezpečným, udržateľným a konkurencieschopným dodávkam energie,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 15. marca 2012 o pláne prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo v roku 2050 ⁽³⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie o priemyselných, energetických a ostatných aspektoch bridlicového plynu a ropy ⁽⁴⁾ a na svoje uznesenie o vplyve ťažby bridlicového plynu a roponosnej bridlice na životné prostredie ⁽⁵⁾, prijaté dňa 21. novembra 2012,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a stanoviská Výboru pre zahraničné veci, Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa a Výboru pre regionálny rozvoj (A7-0035/2013),
- A. keďže by sa malo pripomenúť, že piliermi energetickej politiky EÚ sú udržateľnosť, bezpečnosť dodávok a konkurencieschopnosť;
- B. keďže treba brať do úvahy konkurencieschopnosť európskeho priemyslu, a to prostredníctvom primeraných politík a nástrojov a prispôbením sa procesu, ktorým by sa reindustrializovalo hospodárstvo EÚ;
- C. keďže je v záujme členských štátov, aby znižovali svoju závislosť od dovozu energie s nestabilnými cenami a diverzifikovali dodávky energie;
- D. keďže výzvou energetickej bezpečnosti je odstrániť neistoty vyvolávajúce napätie medzi štátmi a znížiť neefektívnosť trhu, ktorá brzdí prínosy obchodu pre dodávateľov i spotrebiteľov;
- E. keďže je dôležité včas zistiť, či bude možné dosiahnuť náročné ciele plánu postupu a preskúmať jeho vplyv na hospodárstvo EÚ vrátane najmä celkovej konkurencieschopnosti, zamestnanosti a sociálnej istoty;
- F. keďže členské štáty, energetické spoločnosti a široká verejnosť potrebujú mať jasnú predstavu o smerovaní energetickej politiky EÚ, ktorá sa musí opierať o väčšiu istotu vrátane medzníkov a cieľov do roku 2030, aby mohli stimulovať dlhodobé investície a znižovať riziko s nimi spojené;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1.

⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2012)0238.

⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2012)0086.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P7_TA(2012)0444.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P7_TA(2012)0443.

Štvrtok 14. marca 2013

Ciele Plánu postupu EÚ v energetike do roku 2050

1. uvedomuje si výhody, ktoré členské štáty získajú spoluprácou pri transformácii energetických systémov; preto schvaľuje Plán postupu v energetike do roku 2050, ktorý navrhuje Komisia ako základ pre navrhovanie legislatívnych a ďalších iniciatív v oblasti energetiky v súvislosti s vypracovaním politického rámca do roku 2030 – vrátane medzníkov a cieľov týkajúcich sa emisií skleníkových plynov, energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti – s cieľom vypracovať ambiciózne a stabilný právny a regulačný rámec; konštatuje, že vymedzenie energetických cieľov do roku 2050 a intervenčného obdobia predpokladá celoeurópske riadenie; navrhuje prijať v duchu solidarity stratégiu, ktorá členským štátom umožní nadviazať v rámci plánu solidárnu spoluprácu – vytvorenie európskeho Energetického spoločenstva; nabáda na vymedzenie politického rámca do roku 2030 v primeranom časovom pláne, ktorý zabezpečí istotu pre investorov;
2. konštatuje, že navrhované scenáre na rok 2050 nie sú deterministickej povahy, ale slúžia skôr ako východisko konštruktívneho dialógu o tom, ako transformovať európsky energetický systém tak, aby sa splnil dlhodobý cieľ znižovania emisií skleníkových plynov do roku 2050 o 80 – 95 % v porovnaní s úrovňou z 90-tych rokov; konštatuje, že všetky budúce energetické plány vrátane plánu postupu v energetike vychádzajú z určitých predpokladov, pokiaľ ide o technický a hospodársky vývoj; vyzýva preto Komisiu, aby plán postupu pravidelne aktualizovala; poukazuje na to, že v posúdení vplyvu, ktoré vypracovala Komisia, sa podrobnejšie neanalyzujú postupy jednotlivých členských štátov, skupiny členských štátov alebo regionálnych zoskupení do roku 2050;
3. víta skutočnosť, že Plán postupu v energetike do roku 2050, ktorý vypracovala Komisia, obsahuje návrh rôznych scenárov; zdôrazňuje, že scenáre založené na súčasných trendoch i scenáre založené na eliminácii emisií uhlíka sú len predpoklady; konštatuje, že teda určite nepokrývajú všetky možnosti a ponúkajú iba nápady pre budúcu štruktúru dodávok energie v Európe;
4. zdôrazňuje, že predpoklady pripravené pre Plán postupu v energetike do roku 2050, ktorý vypracovala Komisia, sa musia ďalej rozvíjať, a to aj na základe iných modelov než je model energetického systému PRIMES, a že sa musia navrhnuť dodatočné nízkouhlíkové scenáre s cieľom podporiť v Európe do budúcnosti lepšie chápanie alternatívnych prístupov k rozvoju bezpečných, nákladovo efektívnych a nízkoemisných dodávok energie;
5. uznáva fakt, že pre dekarbonizáciu je nevyhnutná elektrina z nízkouhlíkových zdrojov, čo si vyžaduje takmer bezuhlíkové odvetvie výroby elektriny v EÚ do roku 2050;
6. vyzdvihuje dôležitosť energetickej politiky EÚ v podmienkach hospodárskej a finančnej krízy; vyzdvihuje úlohu, ktorú energetika zohráva pri povzbudzovaní rastu, hospodárskej konkurencieschopnosti a tvorby pracovných miest v EÚ; vyzýva Komisiu, aby navrhla stratégie na obdobie po roku 2020 a predložila čo najskôr politický rámec pre energetickú politiku EÚ do roku 2030; je presvedčený, že tento politický rámec by mal byť v súlade s programom EÚ 2050 pre oblasť dekarbonizácie a že by sa v ňom mali brať do úvahy tzv. možnosti bez negatívnych dôsledkov ('no regrets' options) uvedené v pláne; žiada, aby sa prijali opatrenia na minimalizovanie negatívneho vplyvu odvetvia energetiky na životné prostredie a aby sa zároveň zohľadnili dôsledky týchto opatrení na konkurencieschopnosť ekonomík jednotlivých štátov a ekonomiky EÚ, ako aj na bezpečnosť dodávok elektrickej energie pre občanov;
7. poukazuje na znepokojivú situáciu v Bulharsku počas prvých mesiacov roka 2013 a zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť nízke ceny elektrickej energie prostredníctvom energetickej politiky EÚ, ktorá zaručuje konkurencieschopnosť hospodárstiev členských štátov na celosvetovom trhu; predovšetkým v období hospodárskej krízy je potrebné zohľadniť tento aspekt;
8. konštatuje, že plnenie politík v oblasti životného prostredia a klímy bez zohľadnenia takých výziev, ako je napríklad energetická bezpečnosť, nemôže nahradiť energetickú politiku realizovanú v súlade so zásadou udržateľného rozvoja, ktorá súčasnej aj budúcej generácii zaručuje spravodlivý, všeobecný a konkurenčný prístup k zdrojom energie a zároveň chráni prirodzené prostredie;
9. nabáda členské štáty na zvýšenie úsilia o dosiahnutie súčasných cieľov na rok 2020 v oblasti energetickej politiky EÚ, najmä cieľa 20 % v oblasti energetickej efektívnosti, ktorý sa v súčasnosti nedarí riadne plniť; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že včasné a úplné plnenie všetkých ustanovení smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie ⁽¹⁾ má osobitný význam na dosiahnutie záväzného cieľa 20 % do roku 2020, ktorý si vytýčila EÚ;

⁽¹⁾ Smernica 2009/28/ES z 23. apríla 2009 (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16.). O zmenenom a doplnenom návrhu (COM(2012)0595) sa v súčasnosti rokuje.

Štvrtok 14. marca 2013

10. vyzýva Komisiu, aby prijala stratégiu regionálnej energetickej špecializácie, čo by jednotlivým regiónom umožnilo rozvíjať tie zdroje energie, ktoré sú najúčinnejšie z hľadiska plnenia európskych cieľov do roku 2050, ako je slnečná energia na juhu a veterná energia na severe;

11. nazdáva sa, že prechod na nízkouhlíkové a energeticky efektívne hospodárstvo je príležitosťou, nielen pokiaľ ide o udržateľnosť, ale aj o bezpečnosť dodávok a konkurencieschopnosť v Európe, a že znižovanie emisií skleníkových plynov môže predstavovať na rastúcom svetovom trhu s tovarom a službami súvisiacimi s energiami konkurenčnú výhodu; zdôrazňuje, že je to príležitosť pre MSP v EÚ pôsobiace na trhu s obnoviteľnou energiou, výborný stimul pre rozvíjanie podnikateľského ducha a inovácie a potenciálne dôležitý zdroj vytvárania nových pracovných miest;

12. zdôrazňuje, že jasné, zrozumiteľné a konzistentné politiky a regulačný rámec sú mimoriadne dôležité a pomôžu ekonomicky efektívnym a udržateľným spôsobom podporovať investície nevyhnutné pre technológie „bez negatívnych dôsledkov“, ako sú vymedzené v pláne; vyzdvihuje hlavné ciele stratégie Európa 2020 pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a žiada, aby sa takýto politický prístup presadzoval aj po roku 2020; konštatuje, že na prijatie informovaného a vyváženého rozhodnutia o stratégiách po roku 2020 bude potrebné prehodnotiť existujúce stratégie do roku 2020; poukazuje na význam energetickej stratégie zameranej na zvýšenie energetickej bezpečnosti a hospodárskej konkurencieschopnosti EÚ, tvorbu pracovných miest, sociálne aspekty a udržateľnosť z hľadiska životného prostredia prostredníctvom opatrení, ako sú zvýšené využívanie obnoviteľných zdrojov energie, diverzifikácia dodávateľských trás a zdrojov vrátane lepšieho prepojenia medzi členskými štátmi, energetická efektívnosť a efektívnejšia a optimalizovaná koncepcia energetického systému na podporu investícií do udržateľnej výroby energie a záložných a vyrovnávacích technológií;

13. konštatuje, že fungujúce trhy s uhlíkom a ceny energetických zdrojov majú významný vplyv na správanie trhových subjektov vrátane priemyslu i spotrebiteľov; žiada, aby sa rámec politiky po roku 2020 riadil zásadou „znečisťovateľ platí“ a dlhodobými pravidlami s cieľom zaručiť bezpečnosť účastníkov trhu;

14. pripomína, že určenie vlastného energetického mixu je v právomoci každého členského štátu; uznáva, že Plán postupu v energetike do roku 2050 dopĺňa celoštátne, regionálne a miestne úsilie o modernizáciu dodávok energie; uvedomuje si preto nutnosť spolupráce členských štátov na základe spoločných cieľov; zdôrazňuje ďalej, že EÚ musí zohrávať veľmi dôležitú úlohu, aby bola schopná dosiahnuť takú energetickú transformáciu, ktorá bude dobre koordinovaná, na úrovni celej Únie, prepojená a udržateľná, a to vrátane zosúladenia vnútroštátnych politik s cieľmi a právnymi predpismi EÚ; naliehavo žiada členské štáty a Komisiu, aby aj naďalej sledovali možnosti plnenia dlhodobých cieľov v oblasti energetiky a zmeny klímy (na ktorých sa dohodla Rada) ako súčasť globálneho úsilia technologicky rôznorodým, udržateľným, ekonomicky efektívnym, konkurencieschopným a bezpečným spôsobom pri čo najnižšej miere narušenia trhu a aby pokračovali v úsilí na národnej úrovni o plné využitie potenciálu nákladovo efektívnych úspor energie, okrem iného s podporou z dostupných finančných nástrojov EÚ; zároveň uznáva zásluhy o vytvorenie koordinovaného, prípadne spoločného európskeho prístupu, ktorý musí zohľadňovať osobitné vlastnosti energetických systémov malého rozsahu a z toho vyplývajúcu potrebu flexibility;

15. zdôrazňuje, že základným pilierom energetickej bezpečnosti EÚ je postaviť energetické systémy členských štátov EÚ na ich vlastných energetických zdrojoch a na možnosti prístupu k nim; preto je presvedčený, že z tohto pohľadu by bolo pre členské štáty najrozumnejšie, aby rozvíjali tie energetické technológie, pre ktoré majú potenciál a skúsenosti a ktoré im zaručujú neustálu a stabilnú dodávku energie, pričom dodržia príslušné environmentálne a klimatické normy;

16. upozorňuje, že plánované opatrenia by sa prednostne nemali zameriavať na dosahovanie scenárov znižovania cieľov podľa prístupu „zhora nadol“, ako je to v súčasnosti, ale na realizáciu takých scenárov opatrení, ktoré zohľadňujú otázky, ako sú existujúci potenciál v členských štátoch, vyhladky na vývoj nových, ekonomicky efektívnych technológií a globálne dôsledky vykonávania navrhovanej politiky, s cieľom navrhnúť potom zníženie cieľov pre ďalšie roky (prístup „zdola nahor“);

17. uznáva závery dosiahnuté v Pláne postupu v energetike do roku 2050 v tom, že prechod k udržateľnému odvetviu energetiky na úrovni celej EÚ je z technického a hospodárskeho hľadiska realizovateľný a z dlhodobého hľadiska bude podľa analýzy Komisie menej nákladný než pokračovanie v súčasných politikách; upozorňuje však, že treba zohľadňovať vnútroštátne podmienky, ktoré sa môžu v jednotlivých členských štátoch výrazne líšiť;

Štvrtok 14. marca 2013

18. domnieva sa, že ciele do roku 2050 sa nepodarí dosiahnuť, ak EÚ neprevezme zodpovednosť a nebude plniť kľúčovú úlohu pri prechode, najmä v prípade obrovských projektov, ako je výstavba veterných elektrární na pobreží Severného mora; je presvedčený, že v prípade cezhraničnej infraštruktúry, ktorá zasiahne viaceré alebo všetky členské štáty, by mala EÚ načrtnúť prioritné projekty a pôsobiť ako hlavný investor, čím by mobilizovala súkromné investície;

19. uznáva, že rastúca dôležitosť elektrickej energie v budúcom energetickom mixe si vyžaduje, aby sa využívali všetky prostriedky nízkouhlíkovej výroby elektrickej energie (vrátane účinnosti z hľadiska konverzie, obnoviteľných zdrojov energie, zachytávania a ukladania CO₂ a jadrovej energie), ak sa majú dosiahnuť ciele v oblasti klímy bez toho, aby bola ohrozená konkurencieschopnosť a bezpečnosť dodávok;

20. zdôrazňuje, že zabezpečenie plne rozvinutej cezhraničnej energetickej infraštruktúry a mechanizmu výmeny informácií v Únii je základným predpokladom úspešnosti plánu postupu; preto upozorňuje jednak na potrebu intenzívnej koordinácie politík členských štátov a jednak na potrebu spoločných opatrení, solidarity a transparentnosti v oblasti vonkajšej energetickej politiky, energetickej bezpečnosti a nových investícií do energetickej infraštruktúry;

21. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia neuplatnila odporúčania z partnerského preskúmania poradnej skupiny pre Plán postupu v energetike do roku 2050; vyzýva Komisiu, aby predložila aktualizovanú verziu plánu postupu so zapracovaním týchto odporúčaní;

Kľúčové prvky dlhodobej stratégie

22. víta závery dosiahnuté v Pláne postupu v oblasti energetiky do roku 2050 v tom, že existujú podobné prvky medzi opatreniami, ktoré treba prijať v analyzovaných scenároch s cieľom transformovať energetický systém EÚ; víta v tejto súvislosti závery Komisie, že zvýšené využívanie obnoviteľných zdrojov energie, energetická efektívnosť a energetická infraštruktúra vrátane inteligentných sietí sú možnosti „bez negatívnych dôsledkov“, najmä ak sú trhovo orientované, a to bez ohľadu na konkrétny spôsob zvolený na dosiahnutie bezuhlíkového energetického systému do roku 2050; vyzýva Komisiu, aby preskúmala kombinovaný scenár „vysokého podielu obnoviteľných zdrojov energie a vysokej energetickej efektívnosti“; domnieva sa, že výber spôsobu by pomohol zvýšiť istotu v oblasti investícií;

23. domnieva sa, že finančná kríza by sa mala využiť ako príležitosť na transformáciu modelu spoločnosti EÚ smerom k energeticky vysoko efektívnej ekonomike, ktorá bude plne založená na energiách z obnoviteľných zdrojov a odolná voči zmene klímy;

24. uznáva, že vyšší podiel energie z obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe po roku 2020 je kľúčovým aspektom udržateľnejšieho energetického systému; ďalej si uvedomuje, že všetky scenáre analyzované v oznámení Komisie predpokladajú zvýšený podiel energie z obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe EÚ o približne 30 % v hrubej konečnej spotrebe energie do roku 2030 a aspoň o 55 % do roku 2050; zdôrazňuje, že posun k politike lepšej energetickej účinnosti môže podporiť vyšší podiel obnoviteľných zdrojov; vyzýva Komisiu, aby decentralizovanú energiu explicitne zohľadnila v budúcich odhadoch; vyzýva ďalej Komisiu, aby jasne zmapovala finančné, technické a infraštruktúrne prekážky, ktoré bránia rozvoju decentralizovanej výroby v členských štátoch;

Energetická účinnosť

25. zdôrazňuje, že lepšia energetická účinnosť a úspory energie budú zohrávať zásadnú úlohu pri transformácii energetického systému a že splnenie cieľov do roku 2020 je nevyhnutným predpokladom ďalšieho pokroku do roku 2050; v tejto súvislosti odporúča, aby členské štáty zintenzívnili úsilie o komplexné vykonávanie nedávno prijatej smernice o energetickej efektívnosti, a odporúča zapracovať do národných študijných programov informačné kampane a vzdelávanie o energetickej efektívnosti; odporúča, aby sa členské štáty a Komisia viac snažili o začlenenie vnútroštátnych koncepcií, zapájanie národných rozvojových bánk a aby podporovali výmenu najlepších postupov; pripomína, že energetická efektívnosť je v prípade správneho uplatňovania nákladovo účinný spôsob, ako môže EÚ dosahovať dlhodobé ciele v oblasti šetrenia energiou, zmeny klímy a hospodárskej a energetickej bezpečnosti; uznáva, že prechod na energeticky efektívnejšie hospodárstvo môže urýchliť šírenie inováčných technologických riešení, znížiť dovoz fosílnych palív a zlepšiť konkurencieschopnosť a rast priemyslu v Únii, domnieva sa, že prechod k vyššej energetickej efektívnosti by sa mal popri priemyselnej, stavebnej a domácej spotrebe zamerať na celý dodávateľsko-odberateľský energetický reťazec vrátane transformácie, prenosu, distribúcie a dodávok; zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa v dlhodobej stratégii EÚ v oblasti energetickej efektívnosti považovalo zníženie spotreby energie v budovách za kľúčový prvok vzhľadom na to, že renovácie súčasných budov predstavujú obrovský potenciál úspor energie; zdôrazňuje, že súčasná miera a kvalita renovácií budov sa musí podstatne zvýšiť, aby mohla EÚ výrazne znížiť spotrebu energie existujúcich budov do roku 2050, a to o 80 % v porovnaní s úrovňou v roku 2010; vyzýva v tejto súvislosti členské štáty, aby prijali ambiciózne, dlhodobé stratégie v oblasti stavebných rekonštrukcií, ako sa to vyžaduje v smernici o energetickej efektívnosti;

Štvrtok 14. marca 2013

26. zdôrazňuje naliehavú potrebu novej, modernizovanej, inteligentnej a pružnej infraštruktúry, najmä inteligentných rozvodných sietí, kde sa pamätá na pružnejšie záložné a vyrovnávacie kapacity – vrátane individuálnych systémov mikrovýroby a skladovania, nových spôsobov využívania elektrickej energie (napr. elektrických vozidiel) a programov reakcie na dopyt (vrátane inteligentných meračov) – ako aj plne integrovanej európskej rozvodnej siete, okrem iného s cieľom integrovať všetky zdroje energie v celej EÚ, čo sa už ukázalo ako nevyhnutné; pripomína, že nákladovo optimálne politiky sa líšia v závislosti od charakteru dopytu, potenciálu dodávok, geografických podmienok a hospodárskej situácie na miestnej úrovni; zdôrazňuje ďalej naliehavú potrebu vytvoriť stabilný a predvídateľný regulačný rámec, ako aj trhové mechanizmy pre celú EÚ s cieľom zvýšiť pružnosť vrátane prijímania a skladovania kapacity, a potrebu, aby EÚ spolufinancovala infraštruktúrne projekty spoločného záujmu, ktoré sú v súlade s usmerneniami pre energetickú infraštruktúru a Nástrojom na prepojenie Európy (CEF);

27. poznamenáva, že predpokladom na budovanie novej energetickej infraštruktúry v Európe sú finančné prostriedky EÚ a jednotlivých členských štátov spolu s rozpočtovými a investičnými politikami, pričom treba vziať do úvahy náklady na budovanie nových zariadení, náklady na vyradovanie zastaraných zariadení z prevádzky a na programy environmentálnej a sociálnej obnovy v príslušných regiónoch;

28. žiada Komisiu, aby holistickým spôsobom preskúmala potenciál a rôzne možné technológie uskladňovania energie v EÚ, a to prostredníctvom integrácie vnútorného trhu EÚ s energiami vrátane kapacít energetickej siete, energetickej politiky a politiky v oblasti zmeny klímy, ako aj ochrany záujmov spotrebiteľov, aby bolo možné splniť energetické a klimatické ciele Únie, znížiť vonkajšiu energetickú závislosť EÚ a vytvoriť skutočný jednotný trh a rovnaké podmienky v oblasti energie pri čo najvyššej úrovni bezpečnosti dodávok energie v budúcnosti;

Energia z obnoviteľných zdrojov

29. zdôrazňuje, že zo strednodobého až dlhodobého hľadiska má celoeurópsky prístup k politike energie z obnoviteľných zdrojov kľúčový význam; nabáda členské štáty a ich regióny, aby zlepšili spoluprácu vrátane lepšieho využívania mechanizmov spolupráce uvádzaných v smernici o obnoviteľných zdrojoch energie v záujme optimalizácie efektívnosti expanzie obnoviteľných zdrojov, zníženia nákladov na energiu z obnoviteľných zdrojov a zabezpečenia toho, aby sa v rámci EÚ použilo viac investícií tam, kde budú najproduktívnejšie a najefektívnejšie, pričom sa vezmú do úvahy osobitné podmienky členských štátov; zdôrazňuje význam stanovenia cieľov a v tejto súvislosti poukazuje na dôležitú úlohu Komisie ako sprostredkovateľa, pokiaľ ide o koordináciu, finančnú podporu a prípravu vhodných analýz obnoviteľných zdrojov energie a jej potenciálu pre členské štáty; víta deklarovaný zámer Komisie vypracovať usmernenia o obchode s obnoviteľnými zdrojmi energie; zdôrazňuje, že energia z obnoviteľných zdrojov sa v dlhodobom meradle dostane do centra energetického mixu v Európe, keďže vývin ide od vývoja technológií k hromadnej výrobe a používaniu, od maloobjemovej výroby k veľkoobjemovej s integráciou miestnych i vzdialenejších zdrojov, od subvencovanej ku konkurencieschopnej; zdôrazňuje, že nárast využívania obnoviteľných zdrojov energie si vyžaduje zmeny v politike a v štruktúre trhu s energiami v záujme prispôsobenia trhov na túto skutočnosť a dosiahnutia väčšej integrácie na trhu, najmä v odmeňovaní flexibility a služieb pre stabilitu rozvodnej siete; zdôrazňuje význam stabilných regulačných rámcov, a to na úrovni EÚ i na úrovni členských štátov, pretože stimulujú investície; zdôrazňuje, že sú potrebné zjednodušené administratívne postupy a stabilné a efektívne systémy podpory, ktoré možno časom upraviť a postupne ukončiť, keď budú technológie a dodávateľské reťazce vyspelé, budú konkurencieschopné a problémy zlyhania trhu budú vyriešené; zdôrazňuje však, že retroaktívne zmeny systémov podpory majú negatívny vplyv na dôveru investorov, a tým sa zvyšujú riziká spojené s investíciami a nákladmi;

30. uznáva, že v rámci cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov sa dosiahol úspech, a vyzýva členské štáty, aby uskutočňovali stabilné politiky potrebné na plnenie ich cieľov do roku 2020;

31. pripomína úlohu projektov, ako je Desertec a využívanie obnoviteľných zdrojov energie v susedných regiónoch; zdôrazňuje perspektívnosť projektu Helios pri prenose elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov z juhovýchodnej Európy do strednej Európy, ako aj ďalšie rozširovanie výroby veternej energie v Severnom mori a iných oblastiach; zdôrazňuje, že možnosť dovážať elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov zo susedných regiónov treba dopĺňať podporou a uľahčovaním rozvoja obnoviteľných zdrojov energie – napr. v regiónoch južného Stredomoria a Severného mora – a prostredníctvom ďalších prepojení v rámci európskych sietí;

32. zdôrazňuje, že v prípade mnohých obnoviteľných zdrojov energie nie je v súčasnej dobe možné zaručiť za terajších technologických podmienok stabilné dodávky energie, čo znamená nutnosť ponechať k dispozícii zásoby konvenčných zdrojov energie; vyzýva v tejto súvislosti Komisiu, aby predložila analýzu toho, ako možno obnoviteľné zdroje energie využívať udržateľným spôsobom, a predovšetkým ako podporovať stabilné zdroje obnoviteľnej energie; domnieva sa, že v prípade menej stabilných zdrojov energie by sa mali vykonať analýzy, v ktorých by sa zistila nákladová efektívnosť zabezpečovania rezervnej energie, a mali by sa vyvíjať technológie skladovania energie;

Štvrtok 14. marca 2013

33. zdôrazňuje, že na dosiahnutie eliminácie emisií uhlíka v zásobovaní EÚ energiou v dlhodobom horizonte je potrebné pokračovať v užšej integrácii so susednými krajinami a regiónmi, ako je Nórsko, Švajčiarsko a južné Stredomorie; zdôrazňuje, že Európa môže mať prospech z rozvoja významných obnoviteľných zdrojov energie v týchto oblastiach a plniť na jednej strane požiadavky miestneho dopytu a na druhej strane vybudovaním prepojenia diaľkovou sieťou aj limitovaný podiel dopytu EÚ; konštatuje, že väčšie prepojenie umožní členským štátom vyvážať a dovážať elektrickú energiu z obnoviteľných zdrojov, zabezpečiť spoľahlivé dodávky energie a vyvážať nestálu výrobu elektrickej energie, akou je veterná; poukazuje v tejto súvislosti na to, že prepojenie s Nórskom ponúka EÚ osobitnú výhodu, pretože otvára prístup k významným možnostiam skladovania elektriny nórskeho vodných elektrární;

34. zdôrazňuje význam mikrovýroby pre zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov; zdôrazňuje ďalej význam mikrovýroby pre zvýšenie energetickej efektívnosti, zabezpečenie dodávok energie a zaangažovanie občanov, pokiaľ ide o ich vlastnú spotrebu energie a boj proti zmene klímy; zdôrazňuje v tejto súvislosti potrebu súdržnej stratégie EÚ pre oblasť mikrovýroby, ktorá zahŕňa opatrenia na obnovu energetickej infraštruktúry, zníženie legislatívnej záťaže a výmenu osvedčených postupov v oblasti daňových stimulov;

35. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť dostatočne silný politický rámec na obdobie po roku 2020 pre oblasť technológií obnoviteľných zdrojov, ktoré ešte nedosiahli paritu siete, navrhnutý s cieľom spájať a neskôr postupne ukončiť dotácie;

36. konštatuje, že scenáre Plánu postupu v energetike do roku 2050 počítajú s väčším množstvom biopalív; domnieva sa, že v tomto smere by Komisia mala podporiť prechod k tretej generácii biopalív na báze odpadov z rastlinných potravinárskych výrobkov a stanoviť podobné podmienky na dovážané biopalivá;

37. žiada Komisiu, aby predložila návrh, ako zvýšiť efektívnosť pri využívaní energie z obnoviteľných zdrojov v rámci EÚ a jej regiónov; domnieva sa, že v strednodobom horizonte by sa mohli vytvoriť trhové skupiny pre obnoviteľné zdroje energie na regionálnej úrovni;

38. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby v záujme posilnenia konkurencieschopnosti EÚ podporou vývozu technológií na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov podporovali a propagovali globálne politiky otvoreného trhu s tovarom z obnoviteľných zdrojov a zabezpečili odstránenie všetkých obchodných prekážok;

39. uznáva, že ciele v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov boli úspešné a mali by byť predĺžené do roku 2030; vyzýva členské štáty, aby sa naďalej snažili o splnenie svojich cieľov do roku 2020; je znepokojený zvyšovaním počtu náhlých, najmä retroaktívnych zmien v podpore mechanizmov na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov v členských štátoch, ako aj zmrazovania podpory; vyzýva Komisiu, aby pozorne sledovala vykonávanie smernice o obnoviteľných zdrojoch energie a aby v prípade potreby prijala opatrenia; vyzýva členské štáty, aby poskytli stabilné rámce na investície do obnoviteľných zdrojov energie vrátane stabilných a pravidelne kontrolovaných systémov podpory, ako aj efektívnych administratívnych postupov;

40. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v budúcom viacročnom finančnom rámci výrazne zvýšili objemy prostriedkov vyčlenené na opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti;

Infraštruktúra a vnútorný trh s energiou

41. zdôrazňuje, že pri sledovaní cieľa EÚ v oblasti energetickej bezpečnosti a energetickej nezávislosti je potrebné zamerať sa na model vzájomnej energetickej previazanosti medzi členskými štátmi zabezpečením rýchleho dokončenia vnútorného trhu EÚ s energiou a infraštruktúry supersietí EÚ spájajúcej sever, juh, východ a západ, aby sa čo najlepšie využili relatívne výhody každého členského štátu, ako aj využitím plného potenciálu decentralizovanej výroby a mikrovýroby energie a inteligentných energetických infraštruktúr vo všetkých členských štátoch; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby politický a regulačný vývoj v členských štátoch bol plne v súlade s tromi balíkmi liberalizačných opatrení, aby sa odstránili zostávajúce infraštruktúrne obmedzenia a poruchy trhu a nevytvárali sa nové prekážky integrácii trhu s elektrickou energiou a plynom; zdôrazňuje ďalej, že rozhodnutia v oblasti energetickej politiky musia v každom vnútroštátnom systéme brať do úvahy aj to, aký vplyv budú mať na ostatné členské štáty; navrhuje, že by bolo žiaduce určiť, či a ako by sa odborné skúsenosti a zariadenia Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) mohli využiť pri vykonávaní uvedených úloh;

Štvrtok 14. marca 2013

42. uznáva, že pre projekty v oblasti energetickej infraštruktúry sú charakteristické rozsiahle počiatočné investície, ktoré sa výrazne zmenšia plným využitím možností úspor energie, a prevádzková životnosť v rozmedzí 20 – 60 rokov; pripomína, že súčasné trhové prostredie je veľmi nepredvídateľné, a investori sú preto nerozhodní, pokiaľ ide o rozvoj energetickej infraštruktúry; zdôrazňuje, že treba podporovať nové stratégie vrátane stratégie „úspory energie na prvom mieste“ a inovatívne nástroje s cieľom obmedziť potrebu investícií do infraštruktúry, ktoré umožnia rýchle prispôsobenie prudko sa meniacemu prostrediu;

43. zdôrazňuje potrebu vykonávania súčasných politík a nariadení, aby sa existujúca energetická infraštruktúra lepšie využívala v prospech spotrebiteľov EÚ; vyzýva Komisiu a ACER, aby prísnejšie monitorovali vnútroštátne vykonávanie pravidiel, ako napríklad pravidiel súvisiacich so zásadou „využiť alebo stratiť“;

44. vyzdvihuje potrebu plne integrovaného európskeho trhu s energiou do roku 2014; poukazuje na význam úplného vykonávania právnych predpisov v oblasti vnútorného trhu s energiou vo všetkých členských štátoch a nutnosť zabezpečiť, aby žiaden členský štát či región nezostal po roku 2014 izolovaný od európskych plynových a elektrických sietí; zdôrazňuje, že je dôležité brať do úvahy sociálne dôsledky a ceny energií a zároveň zabezpečiť, aby boli ceny energií transparentnejšie a lepšie odrážali náklady vrátane environmentálnych nákladov tam, kde sa plne nezohľadňujú;

45. berie na vedomie vytvorenie mechanizmu na výmenu informácií pre medzivládne dohody medzi členskými štátmi a tretími krajinami o energetickej politike, keďže tento mechanizmus je orientovaný na posilnenie politickej transparentnosti, koordinácie a efektívnosti celej EÚ; vyzýva členské štáty, aby sa naďalej usilovali o to, aby sa neuzatvárali dohody, ktoré odporujú právnym predpisom v oblasti vnútorného trhu s energiou; domnieva sa, že Komisia by mala mať možnosť preskúmať návrhy dohôd a ich zlučiteľnosť s týmito právnymi predpismi a zúčastňovať sa v prípade potreby na rokovaniach; domnieva sa, že mechanizmus na výmenu informácií je prvým krokom k ďalšej koordinácii nákupu energie mimo EÚ, čo má zásadný význam pri uskutočňovaní cieľov Plánu postupu v energetike do roku 2050;

46. zdôrazňuje potrebu posilniť stimuly pre investorov na trhu s energiou zvýšením ziskovosti a uľahčením byrokratických postupov bez toho, aby sa znížila ich prítomnosť;

47. uznáva, že finančná kríza sťažila možnosti pritiahnúť potrebné investície na financovanie transformácie energetickeho systému; poukazuje na nové výzvy, napríklad na potrebu flexibilných, záložných a vyrovnávacích zdrojov v energetickej sústave (ako sú flexibilná výroba, spoľahlivá prenosná sieť, uskladňovanie, riadenie dopytu, mikrovýroba a prepojenie), ktoré pomôžu prispôsobiť sa očakávanému zvýšeniu kolísavej výroby energie z obnoviteľných zdrojov; zdôrazňuje význam infraštruktúry na distribučnej úrovni a významnú úlohu angažovaných spotrebiteľov a prevádzkovateľov rozvodných sietí počas integrácie decentralizovaných energetických produktov a opatrení na zvýšenie účinnosti na strane dopytu do systému; zdôrazňuje potrebu mať v Európe k dispozícii vhodné kapacity na vyhodnocovanie, ako aj potrebu dostatočného prepojenia a flexibilných a vyrovnávacích záložných kapacít na uspokojenie dopytu ponukou, a tak zaručiť bezpečnosť dodávok elektriny a plynu; zdôrazňuje, že priznanie vyššej priority riadeniu na strane dopytu a výrobe energie na strane dopytu by výrazne posilnilo integráciu decentralizovaných zdrojov energie a znamenalo pokrok v dosahovaní celkových cieľov energetickej politiky;

48. zdôrazňuje, že vzhľadom na zastaranosť súčasnej infraštruktúry budú v každom scenári oznámenia Komisie o postupe v energetike do roku 2050 potrebné obrovské investície; upozorňuje, že výsledkom v každom scenári bude rast cien energie do roku 2030; pripomína ďalej, že podľa Komisie k najväčšiemu podielu tohto zvýšenia už dochádza v referenčnom scenári, čo súvisí s nahradením 20 rokov starých, už úplne odpísaných výrobných kapacít;

49. zdôrazňuje, že energetická bezpečnosť Európskej únie závisí od väčšej diverzifikácie jej zdrojov importu; zdôrazňuje preto, že je potrebné, aby EÚ aktívne posilňovala spoluprácu so svojimi partnermi; poukazuje na oneskorenia, ktoré majú vplyv na dokončenie južného koridoru; zdôrazňuje potrebu dosiahnuť energetickú bezpečnosť diverzifikáciou energie; pripomína výrazný príspevok skvapalneného zemného plynu (LNG) a parkov s vozidlami na LNG k dodávkam energie v EÚ a zdôrazňuje potenciál doplnkového koridoru LNG v regiónoch východného Stredozemia a Čierneho mora, ktorý má slúžiť ako flexibilný prepravca energie a ako podnet na zvýšenie konkurencie na vnútornom trhu EÚ s energiou;

Štvrtok 14. marca 2013

50. pripomína, že strategické partnerstvá Únie s vyrábajúcimi a tranzitnými krajinami, najmä s krajinami, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, vyžadujú primerané nástroje, predvídateľnosť, stabilitu a dlhodobé investície; preto zdôrazňuje, že ciele Únie v oblasti klímy by mali mať podporu v projektoch EÚ v oblasti investícií do infraštruktúry, zameraných na diverzifikáciu dodávateľských trás a zvýšenie energetickej bezpečnosti Únie, ako je projekt Nabucco;

51. pripomína, že v súlade s balíkom pre vnútorný trh musia trhy aj naďalej zohrávať hlavnú úlohu vo financovaní investícií do energetickej infraštruktúry; uznáva, že niektoré inovatívne alebo strategicky dôležité projekty, ktoré sú opodstatnené z hľadiska bezpečnosti dodávok, solidarity a udržateľnosti, ale pre ktoré nie je možné nájsť dostatočné finančné prostriedky na trhu, si môžu vyžadovať obmedzenú verejnú podporu na získanie súkromných finančných prostriedkov; zdôrazňuje, že také projekty by sa mali vyberať na základe jasných a transparentných kritérií, bez narušenia hospodárskej súťaže a s prihliadnutím na záujmy spotrebiteľov a mali by byť v plnom súlade s cieľmi EÚ v oblasti energetiky a zmeny klímy;

52. zdôrazňuje, že väčšina scenárov Plánu postupu v energetike do roku 2050 sa nebude dať zrealizovať bez rozvoja miestnych inteligentných sietí na rozvod elektriny a plynu; domnieva sa, že popri cezhraničných projektoch by mala Únia prijať opatrenia na podporu vytvárania alebo renovácie miestnych sietí, najmä čo sa týka prístupu pre chránených spotrebiteľov;

53. poukazuje na význam nástroja „Spájame Európu“ so značnou sumou vyčlenenou na transformáciu a ďalší rozvoj energetickej infraštruktúry v EÚ; zdôrazňuje význam identifikácie a podpory kľúčových udržateľných projektov veľkého i malého rozsahu;

54. zdôrazňuje úlohu koncepcie jednotného kontaktného miesta pri dopĺňaní cieľov EÚ zameraných na zjednodušenie administratívnej záťaže, čím sa urýchlí povoľovacie a schvaľovacie konanie a zníži administratívna záťaž podnikov, ktoré žiadajú o povolenie v súvislosti s rozvojom energetickej infraštruktúry, pričom zaručujú dodržiavanie platných pravidiel a predpisov; vyzýva členské štáty, aby v tejto súvislosti prehodnotili svoje postupy;

55. vyzýva Komisiu, aby naliehavo riešila regulačnú neistotu inštitucionálnych investorov pri výklade tretieho balíka opatrení v oblasti energetiky, keď vystupujú v úlohe pasívnych investorov v prenosovej/prepravnej i výrobnjej kapacite;

56. vyzýva Komisiu, aby naliehavo riešila problém nedostatočných stimulov pre prevádzkovateľov distribučných sietí a prevádzkovateľov prenosovej/prepravnej sústavy na investície do inteligentných sietí, do IKT a iných inovatívnych technológií, ktoré uľahčujú lepšie a intenzívnejšie využívanie súčasnej siete;

Sociálny rozmer

57. víta začlenenie sociálneho rozmeru do Plánu postupu v energetike do roku 2050; domnieva sa, že v tomto smere treba venovať osobitnú pozornosť energetickej chudobe a zamestnanosti; pokiaľ ide o energetickú chudobu, trvá na tom, že energia by mala byť dostupná pre všetkých, a vyzýva Komisiu, členské štáty, miestne úrady a príslušné sociálne subjekty, aby spolupracovali na riešeníach upravených na situácie, ako je chudoba, pokiaľ ide o elektrinu a teplo, s osobitným dôrazom na ohrozené nízko príjmové domácnosti, ktoré sú vyššími cenami energií najviac postihnuté; domnieva sa preto, že taká stratégia by mala podporovať energetickú efektívnosť a úspory, pretože je to jeden z najúčinnějších spôsobov, ako znížiť účty za energiu, a mala by analyzovať vnútroštátne opatrenia, ako sú zdanenie, verejné obstarávanie, ceny za vykurovanie atď., najmä kde bránia investíciám do energetickej efektívnosti alebo optimalizácii výroby a využívania tepla, a poskytovať poradenstvo o dobrej a zlej praxi; zdôrazňuje, že je dôležité vytvárať a oznamovať viac opatrení v oblasti zvyšovania energetickej efektívnosti, stimulovať činnosť na strane dopytu i na strane ponuky a organizovať informačné kampane zamerané na zvýšenie nevyhnutných zmien v správaní; žiada členské štáty, aby pravidelne podávali správy o opatreniach prijatých na ochranu domácností trpiacich v dôsledku rastúcich výdavkov za energiu a energetickej chudoby; žiada Komisiu, aby v súvislosti so zamestnanosťou podporovala opatrenia na prispôbenie vzdelávania, preškolenia a rekvalifikácie s cieľom pomôcť členským štátom dosiahnuť, aby bolo možné využiť kvalifikovanú pracovnú silu pri prechode na iné zdroje energie; žiada Komisiu, aby do konca roka 2013 poskytla Parlamentu viac informácií o vplyve tohto prechodu na zamestnanosť v odvetví energetiky, priemyslu a služieb a aby vytvorila konkrétne mechanizmy na pomoc príslušným pracovníkom a odvetviam; odporúča, aby členské štáty brali do úvahy externé náklady a prínosy výroby a spotreby energie, ako sú napr. zdravotné výhody zo zlepšenia kvality ovzdušia; domnieva sa, že sociálny dialóg o dôsledkoch Plánu postupu v energetike, ktorý by mal zahŕňať všetky zúčastnené strany, je kľúčovým faktorom a zostane to tak aj počas prechodu;

Štvrtok 14. marca 2013

58. poukazuje na to, že prijatie stratégie na elimináciu emisií uhlia, v rámci ktorej sa nezohľadní situácia niektorých členských štátov, môže viesť k značnému zvýšeniu energetickej chudoby, ktorá sa v niektorých členských štátoch definuje ako situácia, keď sa vyše 10 % rozpočtu domácností vynakladá na energie;

59. zdôrazňuje potrebu ochrany spotrebiteľa pred vysokými cenami energií, ochrany podnikov pred nespravodlivou hospodárskou súťažou, ako aj umelo nízkymi cenami zo strany spoločností mimo EÚ v súlade s naliehavými výzvami zo samitu Rio+20, pokiaľ ide o posilnenie úlohy WTO;

60. nalieha vyzýva členské štáty a medzinárodné spoločenstvo, aby rozširovali vzdelávacie inštitúcie schopné pripravovať kvalifikovanú pracovnú silu, ako aj ďalšiu generáciu vedcov a inovátorov v oblasti bezpečných dodávok a používania energie, energetickej bezpečnosti a energetickej efektívnosti; pripomína v tejto súvislosti významnú úlohu programu Horizont 2020 a Európskeho inovačného a technologického inštitútu pri preklenovaní medzery medzi vzdelávaním, výskumom a ich uplatňovaním v odvetví energetiky;

61. chce vyzdvihnúť kľúčovú úlohu cenovej transparentnosti a informovania spotrebiteľov; domnieva sa preto, že je úlohou Komisie, aby v rámci rôznych vybraných scenárov čo najpresnejšie určila vplyv takýchto faktorov na ceny energie pre jednotlivcov a podniky;

Úloha jednotlivých zdrojov energie

62. je presvedčený, že na dosiahnutie ambiciózných cieľov eliminácie emisií uhlíka v energetickej sústave EÚ vo všeobecnosti a osobitne v odvetví elektrickej energie budú potrebné všetky druhy nízkouhlíkových technológií; pripúšťa, že ostáva neisté, ktoré technológie sa technicky a komerčne osvedčia v rámci požadovaného časového horizontu. zdôrazňuje, že sa musí zachovať flexibilita, aby bolo možné prispôbiť sa technologickým a spoločensko-hospodárskym zmenám, ku ktorým dôjde;

63. uznáva, že konvenčné fosílna palivá zrejme zostanú súčasťou energetickej sústavy aspoň počas prechodu na nízkouhlíkovú energetickú sústavu;

64. uznáva, že jadrová energia je v súčasnosti dôležitým zdrojom energie s nízkymi emisiami; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby s ohľadom na poučenie z nehody vo Fukušime z roku 2011 pomocou využitia výsledkov nedávnych jadrových záťažových testov zlepšili bezpečnosť jadrovej energie;

65. súhlasí s Komisiou, že jadrová energia zostane významným príspevkom, pretože niektoré členské štáty aj naďalej považujú jadrovú energiu za bezpečný, spoľahlivý a dostupný zdroj nízkouhlíkovej výroby elektrickej energie; uznáva, že z analýzy scenárov vyplýva, že jadrová energia môže prispieť k zníženiu systémových nákladov a k nižším cenám elektrickej energie;

66. súhlasí s Komisiou, že zemný plyn bude zohrávať z krátkodobého až strednodobého hľadiska dôležitú úlohu pri transformácii energetickej sústavy, pretože predstavuje relatívne rýchly a nákladovo efektívny spôsob, ako znížiť závislosť od ďalších, viac znečisťujúcich fosílnych palív; zdôrazňuje nutnosť diverzifikovať dodávateľské trasy plynu do Európskej únie; varuje pred investíciami, ktoré by mohli viesť k výhradnej dlhodobej závislosti od fosílnych palív;

67. uznáva potenciál zemného plynu ako flexibilnú rezervu na vyrovnávanie kolísavých dodávok obnoviteľnej energie popri skladovaní elektriny, prepojení a reakcii na dopytu; uvažuje o prisúdení väčšieho významu plynu, najmä ak budú technológie na zachytávanie a ukladanie uhlíka dostupnejšie; je presvedčený, že tu i v prípade energetického mixu sa treba sústrediť najmä na hlavný cieľ znižovania emisií skleníkových plynov;

68. zastáva názor, že na miestach s nedostatočnou infraštruktúrou by sa nemala opomínať úloha skvapalneného ropného plynu (LPG) ako flexibilného a spoľahlivého zdroja energie;

Štvrtok 14. marca 2013

69. zdôrazňuje potrebu riešiť v záujme zabezpečenia dodávok energie očakávaný nárast dovozu plynu a elektriny z tretích krajín do EÚ v krátkodobom a strednodobom horizonte; opakuje, že v niektorých regiónoch a členských štátoch je tento problém úzko prepojený so závislosťou od dovozu plynu a ropy z jedinej tretej krajiny; uznáva, že vyriešenie tohto problému si vyžaduje okrem iného posilnenie úlohy pôvodných zdrojov energie a energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sú rozhodujúce na zaistenie konkurencieschopnosti a bezpečnosti dodávok, ako aj opatrenia zamerané na diverzifikáciu portfólia dodávateľov energie, jej trás a zdrojov; uznáva, že jedným zo strategických cieľov je v tomto smere realizácia južného plynovodného koridoru a vybudovanie dodávateľskej trasy do EÚ pokrývajúcej približne 10 – 20 % dopytu EÚ po plyne do roku 2020, aby mal každý európsky región fyzický prístup aspoň k dvom odlišným zdrojom plynu;

70. konštatuje, že zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého (CCS) by mohlo zohrávať úlohu pri eliminácii emisií uhlíka do roku 2050; zdôrazňuje však, že CCS je stále vo fáze výskumu a vývoja; pripomína, že vývoj CCS je naďalej neistý v dôsledku nevyriešených problémov, ako sú nešpecifikované oneskorenia, vysoké náklady a otázky efektívnosti; zdôrazňuje, že zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého, vyvinuté ekonomicky efektívnym, bezpečným a udržateľným spôsobom, bude potrebné používať v komerčnom rozsahu čím skôr; zdôrazňuje, že CCS je takisto dôležitou možnosťou eliminácie emisií uhlíka vo viacerých energeticky náročných odvetviach priemyslu, ako je rafinácia ropy, tavenie hliníka alebo výroba cementu; vyzýva Komisiu, aby vypracovala priebežnú správu, v ktorej zhodnotí výsledky získané z použitia demonštračných projektov pre uhoľné elektrárne, financovaných z EÚ;

71. zdôrazňuje význam politických zásahov, verejného financovania a primeranej ceny uhlíka, aby sa preukázalo a zaručilo včasné využívanie technológie CCS v Európe od roku 2020; zdôrazňuje význam demonštračného programu EÚ na dosiahnutie verejnej akceptácie a podpory CCS ako významnej technológie na znižovanie emisií skleníkových plynov;

72. vyzýva Komisiu, aby umožnila a podporila výmenu poznatkov a spoluprácu v rámci EÚ a v medzinárodnom meradle s cieľom zaručiť najlepšiu možnú technickú kvalitu na úrovni demonštračných projektov CCS; vyzýva Komisiu, aby podporila skoré investície do potrubnej infraštruktúry, aby koordinovala cezhraničné plánovanie s cieľom zaručiť prístup k úložiskám CO₂ od roku 2020 a aby podnikla výskum charakteristík skladovacích rezervoárov v Európe; vyzýva Komisiu, aby aktívne spolupracovala s členskými štátmi a priemyslom pri komunikácii o výhodách a bezpečnosti CCS s cieľom získať dôveru verejnosti v túto technológiu;

73. poznamenáva, že optimálny, bezpečný a udržateľný rozvoj, využívanie domácich a regionálnych energetických zdrojov a konkurencieschopnosť infraštruktúry potrebnej na stabilnú dodávku domácich alebo dovážaných zdrojov energie môžu prispieť k zvýšeniu energetickej bezpečnosti, a preto by mali byť prioritou pri tvorbe energetickej politiky EÚ;

74. konštatuje, že pokiaľ bude pokračovať dopyt po produktoch vyrábaných na základe ropy, je dôležité zachovať v rafinérskom priemysle európsku prítomnosť a pomôcť tak zaistiť bezpečnosť dodávok, podporovať konkurencieschopnosť nadväzujúcich odvetví, ako je petrochemický priemysel, stanoviť celosvetové normy kvality rafinácie palív, zabezpečiť súlad s ekologickými požiadavkami a zachovať v týchto odvetviach pracovné miesta; upozorňuje tiež na záver Plánu postupu v energetike, že ropa pravdepodobne zostane v energetickom mixe aj v roku 2050, hoci s oveľa menším podielom než dnes, a bude sa používať hlavne v diaľkovej osobnej a nákladnej doprave;

75. domnieva sa, že osobitná pozornosť sa musí venovať tým regiónom členských štátov, kde je uhlie v súčasnosti prevažujúcim zdrojom energie a/alebo kde ťažba uhlia a výroba elektrickej energie z uhlia sú rozhodujúcimi regionálnymi zdrojmi zamestnanosti; domnieva sa, že budú nevyhnutné ďalšie sociálne opatrenia podporované z EÚ, ak má obyvateľstvo týchto regiónov akceptovať scenáre Plánu postupu v energetike do roku 2050;

Celosvetové výzvy v energetike

76. uznávajúc, že EÚ pôsobí v globálnom kontexte a osamotené konanie nemusí viesť k dosiahnutiu všetkých očakávaných prínosov; pripomína závery Rady TTE z novembra 2011 o posilnení vonkajšieho rozmeru energetickej politiky EÚ, kde Rada zdôrazňuje potrebu širšieho a koordinovanejšieho prístupu EÚ k medzinárodným vzťahom v oblasti energetiky s cieľom zvládnuť globálne energetické výzvy a zmenu klímy, ako aj potrebu riešiť otázky konkurencieschopnosti, otázky súvisiace s únikom uhlíka a zachovať a presadzovať čo najvyššie normy jadrovej bezpečnosti a pritom zaručiť bezpečné, zaistené a diverzifikované dodávky energie;

Štvrtok 14. marca 2013

77. zdôrazňuje potrebu zaručiť energetickú bezpečnosť a prípadnú sebestačnosť EÚ predovšetkým podporovaním energetickej efektívnosti, úspor a energie z obnoviteľných zdrojov, čo spolu s ďalšími alternatívnymi zdrojmi energie zníži závislosť od dovozu; berie na vedomie zvýšený záujem o prieskum ložísk ropy a zemného plynu v Stredozemnom mori a Čiernom mori; domnieva sa, že je naliehavo potrebné zaviesť komplexnú politiku EÚ v oblasti ropných a plynových vrtoch na mori; domnieva sa, že dôraz treba klásť na možné riziká a na vymedzenie výhradných hospodárskych zón (EEZ) v príslušných členských štátoch EÚ a tretích krajinách v súlade s Dohovorom OSN o morskom práve, ktorý podpísali všetky členské štáty EÚ a aj samotná EÚ;

78. zdôrazňuje, že udeľovanie licenčných práv na vrty a vymedzenie výhradných hospodárskych zón sa stane zdrojom napätia s tretími krajinami a že EÚ by si mala v tomto smere udržať vysoký politický profil a mala by sa snažiť zabrániť medzinárodným nezhodám; zdôrazňuje, že otázku energie treba využívať ako motivačný prvok na podporu mieru, spolupráce a stability;

79. žiada, aby plán postupu EÚ a Ruska v energetike vychádzal zo zásad obojstranného rešpektu a vzájomnosti, ktoré sú základnými pravidlami v Svetovej obchodnej organizácii, Zmluve o energetickej charte a predpisoch v rámci tretieho energetickeho balíka; vyzýva Komisiu, aby vo vzťahu ku všetkým podnikom v odvetví energetiky, ktoré pôsobia na území Únie, zaviedla a účinne vykonávala pravidlá EÚ v oblasti vnútorného trhu a hospodárskej súťaže; v tejto súvislosti víta nedávne vyšetrovanie protikonkurenčného správania spoločnosti Gazprom a jej dcérskych spoločností v Európe a vyjadruje poľutovanie nad politicky motivovaným nariadením prezidenta Ruskej federácie, ktoré ruským energetickým spoločnostiam bráni spolupracovať s inštitúciami EÚ; trvá na tom, aby sa od každého podniku v energetickom sektore vyžadovalo, že bude v plnej miere spolupracovať s vyšetrovacími orgánmi; vyzýva Komisiu, aby navrhla vhodnú reakciu na toto nariadenie a zaistila možnosť pokračovať vo vyšetrovaní;

80. vyzýva Komisiu, aby navrhla komplexný súbor krátkodobých, strednodobých a dlhodobých priorít energetickej politiky, ktoré by mala EÚ presadzovať vo vzťahoch so susediacimi krajinami, s cieľom vytvoriť pre vnútorný trh s energiami spoločnú právnu oblasť založenú na zásadách a normách v súlade s *acquis*; poukazuje na význam ďalšieho rozširovania energetickeho spoločenstva, najmä do kandidátskych krajín a krajín Východného partnerstva, Strednej Ázie a Stredozemia, a vytvorenia právnych kontrolných mechanizmov na riešenie nedostatočného vykonávania *acquis*; vyzýva Úniu, aby prejavovala solidaritu voči svojim partnerom, ktorí sú súčasťou energetickeho spoločenstva; v tejto súvislosti odsudzuje nedávne vyhrážky Ruskej federácie voči Moldavsku;

81. zdôrazňuje, že energetická politika EÚ nesmie byť žiadnym spôsobom v rozpore so základnými zásadami, na ktorých bola postavená EÚ, najmä pokiaľ ide o demokraciu a ľudské práva; v tejto súvislosti žiada Komisiu, aby vo svojich vzťahoch v oblasti energetiky zvyhodňovala výrobné a tranzitné krajiny, ktoré majú a podporujú rovnaké hodnoty;

82. zdôrazňuje význam posilnenia spolupráce a dialógu s ostatnými strategickými partnermi z oblasti energetiky; domnieva sa, že vzhľadom na rastúci vplyv krajín s rozvíjajúcou sa ekonomikou na svetových trhoch s energiou a na ich rastúci dopyt po energiách je dôležité, aby EÚ s týmito partnermi všestranne spolupracovala vo všetkých oblastiach energetiky; konštatuje, že Európska únia musí z dlhodobého hľadiska zlepšiť koordináciu nákupov energie z tretích krajín; vyzýva na užšiu spoluprácu Rady, Komisie a Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby EÚ mohla vystupovať jednotne v otázkach energetickej politiky, ako sú definované v právnych predpisoch EÚ a podľa príslušných údajov Generálneho riaditeľstva pre energetiku z Európskej komisie; pripomína, že Parlament by mal byť naďalej pravidelne informovaný o vývoji v tejto oblasti;

83. zdôrazňuje, že solidarita medzi členskými štátmi, ktorú požaduje Zmluva o EÚ, by sa mala uplatňovať vo vnútornej aj vonkajšej energetickej politike pri každodennej činnosti i v krízovom riadení; žiada Komisiu, aby vypracovala jasné vymedzenie „energetickej solidarity“ s cieľom zabezpečiť, aby sa ho pridržovali všetky členské štáty;

84. zdôrazňuje, že v oblasti bezpečnosti a ochrany tradičných (napr. nukleárnych) i nových energetických zdrojov (napr. nekonvenčných zdrojov ropy a plynu) nebude existovať nijaký kompromis, a domnieva sa, že EÚ by mala pokračovať v snahách o posilňovanie rámca bezpečnosti a ochrany a mala by sa postaviť na čelo medzinárodného úsilia v tejto oblasti;

85. zdôrazňuje, že súbežne s tým, ako členské štáty spájajú a integrujú svoje vnútroštátne trhy prostredníctvom investícií do infraštruktúry a schvaľovania spoločných nariadení, treba sa neustále usilovať aj o spoluprácu s Ruskom s cieľom stanoviť kreatívne a obojstranne prijateľné opatrenia zamerané na zmenšenie rozdielov medzi oboma trhmi s energiou;

Štvrtok 14. marca 2013

86. zdôrazňuje – keďže sa dodávky energie posúvajú do krajín s rozvíjajúcimi sa ekonomikami – že EÚ by sa mala zapojiť do intenzívneho dialógu a spolupráce s krajinami BRICS v súvislosti s energetickou efektívnosťou, obnoviteľnými zdrojmi energie, ekologickými uhoľnými technológiami, zachytávaním a ukladaním oxidu uhličitého (CCS), inteligentnými sieťami, výskumom jadrovej syntézy a jadrovej bezpečnosti; EÚ by takisto mala vypracovať jasnú politiku zameranú na spoluprácu s týmito krajinami v oblasti výskumu a inovácií v odvetví energetiky;

87. vyzýva EÚ, aby aj naďalej zohrávala aktívnu úlohu v medzinárodných rokovaníach o globálnej dohode o klíme; zdôrazňuje, že EÚ musí vedieť, aké by boli dôsledky neuzavretia globálnej dohody o zmene klímy; ľutuje, že plán postupu neobsahuje scenár, že by sa takáto dohoda nedosiahla; domnieva sa, že uzavretie právne záväznej celosvetovej dohody o znížení emisií – a zapojenie najväčších svetových producentov emisií, ako sú Čína, India, USA a Brazília, do tohto procesu – zvýši šance na skutočné zníženie emisií skleníkových plynov; upozorňuje na nutnosť reagovať na skutočné riziko úniku uhlíka tým, že sa zabráni presúvaniu energeticky náročných priemyselných odvetví za hranice EÚ;

System obchodovania s emisiami (ETS)

88. uznáva, že ETS je v súčasnosti hlavný, hoci nie jediný nástroj na znižovanie priemyselných emisií skleníkových plynov a na podporu investícií do bezpečných a udržateľných nízkouhlíkových technológií; konštatuje, že je nutné ďalšie skvalitnenie ETS s cieľom zvýšiť schopnosť systému reagovať na hospodárske poklesy a konjunktúry, obnoviť istotu investorov a posilniť trhové stimuly na investovanie do nízkouhlíkových technológií a ich využívanie; konštatuje, že každá štrukturálna zmena ETS by si vyžadovala komplexné posúdenie environmentálnych, hospodárskych a sociálnych účinkov, ako aj vplyvu na investície do nízkouhlíkových technológií, na cenu elektriny a na konkurencieschopnosť energeticky náročných priemyselných odvetví, najmä v súvislosti s únikom uhlíka; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby európskym priemyselným odvetviami v EÚ uľahčovali vývoj inovatívnych, bezpečných a udržateľných technologických riešení a podporovali ho;

89. žiada Komisiu, aby čo najskôr predložila dodatočné posúdenie s návrhmi na odporúčané opatrenia, ktoré by mohli zabrániť riziku úniku uhlíka vyvolanému presunutím výrobných zariadení mimo EÚ, so zameraním sa najmä na dodatočné scenáre, podľa ktorých sa ďalej prijímajú iba obmedzené, alebo sa neprijímajú žiadne celosvetové opatrenia na zníženie emisií oxidu uhličitého;

90. zdôrazňuje, že sektor, na ktorý sa nevzťahuje ETS, vytvára približne 55 % emisií skleníkových plynov v EÚ a že popri ETS je nevyhnutné zabezpečiť, aby aj sektory nezahrnuté do ETS prevzali svoju zodpovednosť za znižovanie emisií; zdôrazňuje, že na riešenie tejto otázky sú potrebné politické usmernenia na úrovni EÚ a konkrétne opatrenia;

91. uznáva, že systém ETS čelí problémom, ktoré sa pôvodne neočakávali, a že v dôsledku hromadenia prebytku kvót sa na mnoho ďalších rokov oslabí motivácia na podporu investícií do nízkouhlíkových technológií; poznamenáva, že to ohrozuje účinnosť systému ETS ako hlavného mechanizmu EÚ na znižovanie emisií, ktorý vytvára rovnaké podmienky pre konkurenčné technológie, poskytuje spoločnostiam flexibilitu pri rozvíjaní svojich vlastných stratégií na zmiernenie emisií a zahŕňa osobitné opatrenia na zabránenie úniku uhlíka; vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia na nápravu nedostatkov systému ETS a aby umožnila jeho fungovanie v súlade s pôvodným zámerom; navrhuje, aby tieto opatrenia zahŕňali:

- a) čo najrýchlejšie predloženie správy Parlamentu a Rade, v ktorej sa okrem iných aspektov preskúma vplyv na stimuly na investície do nízkouhlíkových technológií a riziko úniku uhlíka; pred začatím tretej fázy by Komisia v prípade potreby mala zmeniť a doplniť nariadenie uvedené v článku 10 ods. 4 smernice 2003/87/ES s cieľom zaviesť vhodné opatrenia, ktoré môžu zahŕňať odobratie potrebného množstva kvót;
- b) návrh právnych predpisov v čo najskoršom termíne s cieľom upraviť požiadavku na každoročné lineárne znižovanie o 1,74 %, aby sa dosiahlo splnenie požiadaviek na zníženie emisií CO₂ do roku 2050;
- c) uskutočnenie a zverejnenie posúdenia hodnoty, ktorú by malo stanovenie vyvolávacej ceny na dražbu kvót;
- d) prijatie opatrení na zvýšenie prísunu dôležitých informácií a transparentnosti registra systému ETS s cieľom umožniť účinnejšie monitorovanie a hodnotenie;

Štvrtok 14. marca 2013

Výskum, ľudské zdroje, nové technológie a alternatívne palivá

92. je presvedčený, že pri investíciách do energetiky a výrobe energie zohrávajú zásadnú úlohu ceny; konštatuje, že rôzne politiky členských štátov na podporu energie z obnoviteľných zdrojov by sa mali považovať za zdroj poučenia; nazdáva sa, že nedávne relatívne vysoké ceny fosílnych palív budú podporovať rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov za predpokladu, že sa odstráni zlyhanie politiky a trhu; odporúča, aby členské štáty presadzovali a podporovali účinnejšie režimy podpory pre obnoviteľné energie s cieľom minimalizovať nárast cien energií; žiada Komisiu, aby preskúmala možnosti viac koordinovaného, konvergentného, integrovaného európskeho systému podpory obnoviteľných zdrojov energie;

93. je presvedčený, že rast účtov za energiu v EÚ za posledné roky podnietil vznik „inteligentného“ prístupu k zníženiu spotreby energie formou energetickej efektívnosti, založeného na zdravom úsudku; zdôrazňuje, že je dôležité doplniť túto prirodzenú, ale doteraz nedostatočnú zmenu v správaní o vhodné politické opatrenia a finančnú podporu s cieľom posilniť ďalšie úspory energie; zdôrazňuje potrebu nabádať spotrebiteľov k tomu, aby vyrábali vlastnú energiu; zdôrazňuje, že čoraz viac rastie význam informačných a komunikačných technológií a ich uplatňovania prostredníctvom inteligentných sietí, najmä v rozvoji programov dopyt/reakcia (vrátane inteligentných meračov), čo by spotrebiteľom malo pomôcť stať sa aktívnymi účastníkmi v oblasti energetickej efektívnosti tým, že sa im poskytnú zrozumiteľné a aktuálne údaje o spotrebe energie v domácnostiach a podnikoch a o opatreniach a možnostiach v oblasti energetickej efektívnosti;

94. domnieva sa, že energetická infraštruktúra by sa mala väčšmi orientovať na koncového odberateľa a zároveň by sa mala výraznejšie zameriavať na interakciu medzi kapacitou distribučnej sústavy a spotrebou, a zdôrazňuje, že je potrebný obojsmerný tok energie aj informácií v reálnom čase; poukazuje na prínosy nových technológií pre spotrebiteľov, ako sú systémy na riadenie energie na strane dopytu a systémy reakcie na dopyt, ktoré zvyšujú energetickú efektívnosť na strane ponuky a dopytu;

95. je presvedčený, že zavedenie inteligentných sústav je naliehavou záležitosťou a že bez nich by nebola možná integrácia distribuovanej výroby z obnoviteľných zdrojov energie ani zlepšenie efektívnosti spotreby energie (ktoré majú základný význam pri dosahovaní európskych cieľov 20/20/20);

96. zdôrazňuje úlohu inteligentných rozvodných sietí, ktoré umožňujú obojstrannú komunikáciu medzi výrobcami energie a spotrebiteľmi, a poukazuje na to, že vďaka inteligentným rozvodným sieťam môžu spotrebiteľia sledovať a prispôbovať svoju spotrebu elektriny; poukazuje na to, že najmä ak majú mať inteligentné merače skutočný význam, sú potrebné kvalitné programy zamerané na ochranu osobných údajov a vzdelávanie spotrebiteľov, napríklad informačné kampane v školách a na univerzitách; zdôrazňuje, že členské štáty by mali sprístupniť príslušné informácie na webových stránkach pre spotrebiteľov a že všetky relevantné subjekty – ako sú stavitelia, architekti a dodávatelia vykurovacích, chladiacich a elektrických zariadení – by mali dostávať aktuálne informácie, porovnávať ceny a služby a na tomto základe by si mali vybrať dodávateľa energie, ktorý bude najviac spĺňať ich potreby;

97. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že rámec Horizont 2020 a európske inovačné partnerstvá v rámci iniciatívy Inovácie v Únii budú považovať za prioritu optimalizáciu energetického systému a potrebu vyvíjať všetky druhy udržateľných nízkouhlíkových technológií s cieľom podnecovať konkurencieschopnosť EÚ, podporovať zamestnanosť a vytvárať stimuly na zodpovedné správanie sa v súvislosti s energiou; v tomto kontexte podporuje ciele Európskeho strategického plánu pre energetické technológie a súvisiacich európskych priemyselných iniciatív; zdôrazňuje, že podpora energetickej efektívnosti a znižovanie nákladov na energiu z obnoviteľných zdrojov prostredníctvom technických zlepšení a inovácie by mali byť aj v súlade s najvyššou prioritou tým, že sa okrem iného vyčlení vyšší podiel z verejných rozpočtov na výskum obnoviteľných zdrojov energie a energetickej efektívnosti, najmä v programe Horizont 2020 a v Európskom strategickom pláne pre energetické technológie;

98. zdôrazňuje, že pre splnenie dlhodobých cieľov v oblasti životného prostredia a klímy má výskum nových alternatívnych palív základný význam, preto očakáva, že program Horizont 2020 poskytne potrebné stimuly;

99. zdôrazňuje význam ďalšieho výskumu a vývoja vo verejných inštitúciách a v priemysle, ktorý by mal za cieľ zlepšenie a zvýšenie energetickej efektívnosti, ako aj využívanie energie z obnoviteľných zdrojov a zemného plynu v cestnej, námornej a leteckej doprave;

Vykurovanie a chladenie

100. žiada, aby sa väčšia pozornosť venovala odvetviu vykurovania a chladenia; vyzýva v súvislosti s tým EÚ, aby zväzila začlenenie celého odvetvia vykurovania a chladenia do transformácie energetického systému; konštatuje, že toto odvetvie dnes predstavuje približne 45 % konečnej spotreby energie v Európe a že je potrebné lepšie pochopenie dôležitej úlohy

Štvrtok 14. marca 2013

vykurovania a chladenia; vyzýva preto Komisiu, aby zozbierala potrebné údaje o zdrojoch energie na vykurovanie a chladenie a o ich využívaní, ako aj o distribúcii tepla pre rôzne skupiny konečných spotrebiteľov (napr. pre obytné domy, priemysel, terciárnych spotrebiteľov); podporuje rozvoj kombinovanej výroby tepla a elektriny v zariadeniach, ktoré používajú obnoviteľné zdroje, zachytávajú teplo alebo ho získavajú z odpadu, a podporuje ďalší výskum v oblasti vykurovacích a chladiacich systémov s cieľom uskutočňovať ambicióznú politiku EÚ; vyzýva orgány verejnej správy, aby aktualizovali prognózy v oblasti dopytu v horizonte do roku 2050 a aby vypracovali posúdenie vplyvu regionálnych podzemných podmienok s cieľom optimalizovať alokáciu zdrojov; vyzýva ďalej Komisiu a členské štáty, aby vyčlenili vyššie finančné prostriedky na miestne energetické infraštruktúry, ako sú diaľkové vykurovanie a chladenie – a to aj prostredníctvom výskumu a vývoja a inovačných finančných nástrojov – ktoré prinesú efektívne, nízkouhlíkové i bezuhlíkové riešenia a nahradia dovoz a celoeurópsku výmenu/prenos energie; konštatuje, že ľahko dostupné riešenia z oblasti obnoviteľných zdrojov energie (geotermálne zdroje, biomasa vrátane biologicky rozložiteľného odpadu, solárne tepelné a vodné/aerotermálne zdroje) v kombinácii s opatreniami na zvýšenie energetickej efektívnosti majú potenciál znížiť produkciu uhlíka pri výrobe tepla do roku 2050 nákladovo efektívnejším spôsobom a zároveň riešiť problém energetickej chudoby;

Záverčné ustanovenia

101. víta pripravované oznámenie Komisie o zachytávaní a ukladaní CO₂ (CCS), vnútornom trhu, energetickej efektívnosti a energetických technológiách, ktorého cieľom je dosiahnuť ďalší pokrok v politických rozhodnutiach uvedených v Pláne postupu v energetike do roku 2050;

102. domnieva sa, že v záujme zabezpečenia dodávok energie mala by sa venovať osobitná pozornosť regiónom na vonkajších hraniciach EÚ, a to prostredníctvom podpory vytvárania sietí a budovania novej energetickej infraštruktúry v spolupráci so susediacimi krajinami;

103. konštatuje, že odlišné geografické podmienky znemožňujú uplatňovať univerzálnu energetickú politiku na všetky regióny; domnieva sa – bez ohľadu na kritériá pre spoločné opatrenia a s vedomím, že je potrebné dodržiavať súlad s rámcami politiky EÚ – že každý európsky región by mal mať možnosť presadzovať individuálny plán zameraný na vlastnú situáciu a hospodárstvo, ktorý rozvíja tie udržateľné zdroje energie, ktoré môžu najefektívnejšie splňať ciele Plánu postupu v energetike do roku 2050, a pripomína, že najmä výroba energie z obnoviteľných zdrojov zohráva kľúčovú úlohu, pokiaľ ide o rast a zamestnanosť, a to vo vidieckych i mestských oblastiach; vyzýva preto všetky regióny, aby vytvárali a uskutočňovali energetické stratégie a aby zväzili začlenenie otázky energie do svojich stratégií v oblasti výskumu a inovácií zameraných na inteligentnú špecializáciu;

104. zdôrazňuje, že vo vzťahoch s tretími krajinami v oblasti energetiky je dôležitá transparentnosť, demokratická kontrola a zapojenie občianskej spoločnosti;

105. zdôrazňuje význam zníženia celkovej spotreby energie a zvýšenia energetickej efektívnosti v odvetví dopravy, a to aj prostredníctvom plánovania v doprave a podpory verejnej dopravy na úrovni členských štátov; zdôrazňuje tiež, že je potrebné urýchliť projekty v oblasti energií z obnoviteľných zdrojov v rámci programov transeurópskej dopravnej siete a energetickej siete (TEN-T a TEN-E);

106. zastáva názor, že celkový cieľ v oblasti eliminácie emisií uhlíka si vyžaduje značné zníženie emisií z dopravy, z čoho vyplýva potreba ďalšieho rozvoja alternatívnych palív a zlepšenia efektívnosti dopravných prostriedkov, značný nárast spotreby elektrickej energie, a tým aj vysoká miera investícií do elektrickej infraštruktúry, riadenia sietí a skladovania energie; poznamenáva, že je potrebné konať urýchlene, aby sme vzhľadom na dlhý životný cyklus infraštruktúry neuviazli v situácii s vyššími emisiami;

107. dôrazne podporuje myšlienku zahrnúť aj závery pracovného dokumentu Komisie s názvom Regióny 2020 – hodnotenie budúcich výziev pre regióny EÚ, ktoré sa týkajú skutočnosti, že v oblasti dodávok energie počas nadchádzajúcich rokov je dôležité zohľadniť aj potenciál najvzdialenejších a menej rozvinutých regiónov;

108. upozorňuje na zložité vzťahy medzi energetikou, dodávkami potravín a vývojom v oblasti bezpečnosti, najmä pokiaľ ide o neudržateľné biopalivá prvej generácie, ktoré môžu mať negatívny sociálny a environmentálny vplyv na rozvojové krajiny; preto odporúča zintenzívniť investovanie do udržateľných moderných biopalív z poľnohospodárskych odpadových produktov a rias, ako aj do ich rozvoja;

Štvrtok 14. marca 2013

109. pripomína dôležitosť environmentálnej integrity výroby energie; vyzýva členské štáty, aby uplatňovali požiadavky posudzovania vplyvu na životné prostredie striktné a na všetky spôsoby výroby energie vrátane nekonvenčných zdrojov plynu;

110. vyzýva Komisiu, aby podporovala začlenenie tzv. doložky o energetickej bezpečnosti do všetkých obchodných dohôd a dohôd o pridružení, partnerstve a spolupráci s producentskými a tranzitnými krajinami, v ktorej sa stanoví kódex správania a explicitne sa uvedú opatrenia, ktoré sa prijímú vždy, keď jeden z partnerov jednostranne zmení podmienky;

111. upozorňuje na význam širokej spolupráce v arktickom regióne – najmä medzi krajinami euroatlantickej oblasti – vrátane dohody o osobitnom režime; vyzýva preto Komisiu, aby predložila celkové posúdenie prínosov a rizík angažovania sa EÚ v Arktíde vrátane analýzy rizík pre životné prostredie, a to vzhľadom na veľmi krehké a nenahraditeľné oblasti, najmä za polárnym kruhom;

112. konštatuje, že arktické vody sú susediacim morským prostredím s osobitným významom pre EÚ a že zohrávajú významnú úlohu pri zmiernení zmeny klímy; zdôrazňuje, že vážne environmentálne problémy súvisiace s arktickými vodami si vyžadujú osobitnú pozornosť, aby sa zabezpečila ochrana životného prostredia arktickej oblasti vo vzťahu k akýmkoľvek činnostiam ťažby ropy a plynu na mori vrátane prieskumu a aby sa súčasne zohľadnilo riziko vážnych nehôd a potreba účinnej reakcie; nabáda členské štáty, ktoré sú členmi Arktickej rady, aby aktívne podporovali úsilie o zachovanie čo najprísnejších noriem ochrany životného prostredia v tomto zraniteľnom a jedinečnom ekosystéme, a to okrem iného vytvorením medzinárodných nástrojov na prevenciu, pripravenosť a reakciu v súvislosti so znečistením mora v Arktíde ropou, a najmä aby aktívne navrhovali politiky pre vlády, ktoré ich povedú k tomu, aby upustili od povoľovania činností ťažby ropy a plynu na mori vrátane prieskumu, pokiaľ nie je možné zabezpečiť účinnú reakciu na takéto nehody;

o

o o

113. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

P7_TA(2013)0089

Posúdenia rizika a bezpečnosti (záťažové testy) jadrových elektrární v Európskej únii a súvisiace činnosti

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. marca 2013 o posúdeniach rizika a bezpečnosti („záťažových testoch“) vykonaných v jadrových elektrárnach v Európskej únii a o súvisiacich činnostiach (2012/2830(RSP))

(2016/C 036/12)

Európsky parlament,

— so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. októbra 2012 o komplexných posúdeniach rizika a bezpečnosti („záťažových testoch“) vykonaných v jadrových elektrárnach v Európskej únii a o súvisiacich činnostiach (COM(2012)0571),

— so zreteľom na kontrolné návštevy areálu elektrární na účely zistenia potrebných skutočností, ktoré zorganizovala Skupina európskych regulačných orgánov pre jadrovú bezpečnosť (ENSREG) po dokončení procesu hodnotenia záťažových testov na účely výmeny informácií o prijatých, plánovaných alebo zvažovaných opatreniach na úrovni jednotlivých elektrární v záujme zvýšenia bezpečnosti v nadväznosti na záťažový test a na účely identifikácie osvedčených postupov, pozoruhodných úspechov, ako aj získaných ponaučení alebo ťažkostí, ktorým bolo treba čeliť pri vykonávaní týchto opatrení,